

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/94/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312201954
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6312201954.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, ul. Pajštúnska č. 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom ul. Pajštúnska č. 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843 proti odporcovi I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. O. XX, XXX XX X. nad Y., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom ul. Sofijská 13, 040 13 Košice 13, právne zastúpeného JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom so sídlom ul. Stará Baštova 2, 040 02 Košice, v konaní o zaplatenie 86,88 EUR s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 5C/18/2012-44 z 24.10.2012, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a v e c v r a c i a okresnému súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol návrh navrhovateľa na uloženie povinnosti odporcovi zaplatiť mu 86,88 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 62,92 EUR od 25.8.2010 do zaplatenia. O trovách konania okresný súd rozhodol tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 48,46 EUR, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

V dôvodoch rozhodnutia okresný súd uviedol, že navrhovateľ sa návrhom doručeným okresnému súdu dňa 01.03.2012 domáhal, aby odporcovi uložil povinnosť zaplatiť mu 86,88 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 62,92 EUR od 25.8.2010 do zaplatenia, tiež náhrady trov konania a trov právneho zastúpenia. Právny predchodca navrhovateľa uzatvoril dňa 3.6.2008 s odporcom zmluvu o úvere č.: 1106726541, v zmysle ktorej poskytol odporcovi finančné prostriedky vo výške 176,23 EUR a odporca sa zaviazal poskytnutú sumu splatiť v desiatich mesačných splátkach po 19,58 EUR s tým, že celková cena poskytnutého úveru predstavovala 195,84 EUR. Odporca si povinnosti podľa úverovej zmluvy neplnil, riadne a včas nezaplatil dohodnuté splátky, preto navrhovateľ uplatnil nárok na súde. Okresný súd vychádzal z názoru, že uznanie premlčaného dlhu môže mať právne účinky len vtedy, keď ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní. Dlh odporcu sa v časti premlčal už pred podpísaním dohody o uznaní dlhu z 19.7.2010. Navrhovateľ umiestnil text o vedomosti dlžníka o premlčaní dlhu do vopred predformulovanej dohody, ktorú označil ako forma splatenia záväzku. Ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorou si spotrebiteľ zhoršil svoje zmluvné postavenie, ktorá je v rozpore s ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Nie sú prijateľné ani zmluvné podmienky o započítaní splátok najskôr na zaplatenie istiny, pretože bolo potrebné vychádzať z ustanovení Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu okresný súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu má všetky náležitosti vyžadované zákonom pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka. Zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu, pretože uznanie dlhu podľa § 110 ods. 1; veta druhá Občianskeho zákonníka je iným právnym inštitútom ako uznanie dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka. Právny účinok spojený s uznaním práva predpokladá

prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začatie plynutia novej 10 ročnej premlčacej doby. Podpísaním dohody odporca prejavil záujem splniť svoj záväzok, čím by si zlepšil svoje postavenie v prípade žiadosti o úver. Obsah dohody nebol rozsiahly, preto odporca mal možnosť sa s ním oboznámiť. Okresný súd nesprávne vyhodnotil dôkazy, pretože sa stotožnil len s vyjadreniami odporcu. Vo vzťahu k trovám vedľajšieho účastníka uviedol, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť samé spôsobilé poskytnúť právnu pomoc v súdnych konaniach spotrebiteľských veciach, pretože jeho členmi sú aj osoby s právnickým vzdelaním. Z tohto dôvodu trovy vedľajšieho účastníka neboli vynaložené účelne na uplatňovanie alebo bránenie práva. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a vyhovel návrhu v celom rozsahu.

Na odvolanie navrhovateľa reagoval vedľajší účastník v písomnom vyjadrení zo dňa 5.2.2013. Uviedol že dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku bola uzatvorená v čase, keď bol navrhovateľov nárok už premlčaný. Navrhovateľ neinformuje svojich dlžníkov o premlčaní dlhu a z toho vyplývajúcich následkoch a ani o následkoch uznania dlhu. Navrhovateľ dohodu dosiahol nekalou obchodnou praktikou, pretože spotrebiteľovi neposkytol dostatočné informácie podľa § 8 ods. 3, 4 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Spotrebiteľ pristúpil na dohodu o uzavretí splátkového kalendára a o uznaní dlhu, ktorá ho poškodzuje. Uvedené rozhodnutie by v prípade v úplných a dostatočných informáciách neprijal. Uznanie dlhu v predmetnej veci je neplatný právny úkon, ktorý nevyvoláva žiadne právne účinky. Nárok navrhovateľ uplatňovaný v predmetnej veci je navyše premlčaný. Trovy, ktoré vedľajšiemu účastníkovi v konaní vznik neboli vynaložené účelne. Navrhovateľ nepreukázal žiadny dôvod osobitného zreteľa podľa v § 150 O.s.p.. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil z vecne správnych dôvodov.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O. s. p.“), postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil; vec podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.10.2008 (ďalej aj „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 1, 5 OZ v znení účinnom do 31.10.2008).

Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ v znení účinnom do 31.10.2008 zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ).

Podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so zžitými tradíciami a ktoré vyžaduje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklostí a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Podľa § 397 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

V predmetnej veci krajský súd zistil, že navrhovateľ sa návrhom doručeným okresnému súdu dňa 01.03.2012 domáhal, aby okresný súd odporcu zviazal na zaplatenie žalovanej sumy vo výške 86,88 EUR spolu s príslušenstvom. Nárok uplatňovaný v konaní vyvodzoval zo „Zmluvy o úvere a ďalších úverových produktoch“ z dňa 3.6.2008 uzavretej medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom. Navrhoval, aby okresný súd odporcovi uložil povinnosť zaplatiť mu sumu 86, 88 EUR pozostávajúcu z istiny vo výške 62,92 EUR (rozdiel medzi sumou poskytnutého úveru a súčtom platieb započítaných na istinu), z úroku vo výške 0,01 EUR (rozdiel medzi úrokmi a súčtom platieb odporcu započítanými na úroky) a zo zmluvnej pokuty a poplatkov vo výške 23,95 EUR. Spolu s istinou a úrokmi si navrhovateľ uplatnil aj nárok na úrok z omeškania za obdobie od 25.8.2010 do zaplatenia. Obsahom spisu je preukázané, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa (GE Money, a.s., so sídlom v Bratislave) a odporcom bola 3.6.2008 uzavretá Zmluva o úvere a ďalších úverových produktoch č.: 1106726541, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 176,23 EUR na zakúpenie bicykla. Odporca sa zaviazal úver splatiť v 10 mesačných splátkach po 19,58 EUR riadne a včas, pričom celková cena úveru bola dohodnutá vo výške 195,84 EUR, čomu zodpovedá ročná percentuálna miera nákladov vo výške 26,33 %. Odporca pri podpísaní zmluvy zaplatil 19,58 EUR, pričom splatnosť prvej splátky bola dohodnutá do 3.7.2008 a ďalšie splátky boli splatné vždy k 3. dňu v mesiaci. Povinnosťou právneho predchodcu navrhovateľa podľa úverovej zmluvy bolo poskytnúť odporcovi žiadané finančné prostriedky, ktorú si právny predchodca navrhovateľa splnil. Na druhej strane povinnosťou odporcu podľa úverovej zmluvy bolo splácať dohodnuté mesačné splátky v zmysle úverovej zmluvy riadne a včas navrhovateľovi a dodržiavať ostatné podmienky uvedené v úverovej zmluve a v Obchodných podmienkach pre úver. Vzhľadom na to, že odporca si svoje zmluvné povinnosti neplnil riadne a včas, dostal sa do omeškania s uhradením dlžnej sumy. Za deň ukončenia platnosti zmluvy o úvere treba považovať deň, kedy bol okresnému súdu doručený návrh na začatie konania t. j. 01.03.2012, pretože nebolo preukázané predčasné ukončenie platnosti úverovej zmluvy. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok z 23.09.2009 spoločnosť GE Money, a.s., so sídlom v Bratislave postúpila v konaní uplatňovanú pohľadávku voči odporcovi na navrhovateľa. Navrhovateľ s odporcom uzavrel dňa 19.7.2010 Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktorej obsahom je vyhlásenie odporcu (bod 2 Dohody), ktorým uznal svoj záväzok zo Zmluvy o úvere č. : 1106726541 z 03.06.2008 v rozsahu 72,92 EUR, vrátane nákladov inkasného konania vo výške 15,28 EUR. Súčasťou Dohody je aj vyhlásenie odporcu o tom, že má vedomosť o premlčaní uznaného dlhu (bod 3 Dohody). Vedľajší účastník, ktorý vstúpil do konania na strane odporcu dňa 03.05.2012, v písomnom podaní z 27.7.2012 vzniesol námietku premlčania v konaní uplatňovaného nároku a navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť, okrem premlčania nároku aj pre neprijateľnosť zmluvného dojednanie o započítaní splátok, ktorým si spotrebiteľ zhoršil svoje zmluvné postavenie (bod 5.8 Obchodných podmienok). Okresný súd Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu považoval za neplatný právny úkon, pretože zo strany navrhovateľa ide o nekalú obchodnú praktiku (navrhovateľ porušil odbornú starostlivosť a odporcu neupozornil na premlčanie dlhu a neinformoval ho o jeho následkoch). Prihliadol na námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom, pretože nárok navrhovateľa sa sčasti premlčal (v rozsahu 8 splátok úveru) pred podpísaním Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu. Okresný súd pritom vychádzal z názoru, že na prejednávanej vec sa vzťahuje 3 ročná premlčacia doba v zmysle § 101 OZ, pretože zmluvný vzťah medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom právne posúdil ako zmluvu o pôžičke podľa § 657 OZ. Návrh okresný súd zamietol v celom rozsahu, pretože za neprijateľnú zmluvnú podmienku považoval aj dojednanie o započítaní plnenia v splátkach, ktorým si spotrebiteľ zhoršil svoje zmluvné postavenie.

Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že napadnutý rozsudok okresného súdu je potrebné zrušiť, pretože okresný súd vec nesprávne právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový stav. S rozhodnutím okresného súdu možno súhlasiť len pokiaľ právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom kvalifikoval ako vzťah spotrebiteľský. Zmluvou o úvere a ďalších úverových produktoch dňa 3.6.2008 okresný súd nesprávne posudzoval podľa ustanovení § 657 nasl. OZ ako zmluvu o pôžičke. Právne bolo potrebné vychádzať z ustanovení § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, pretože zmluvné dojednanie medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom naplnilo pojmové znaky zmluvy o úvere. Súčasne však treba na zmluvný vzťah medzi navrhovateľom a odporcom aplikovať ustanovení zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 31.7.2008, pretože „Zmluva o úvere a ďalších úverových produktoch“ je zároveň aj zmluvou o spotrebiteľskom úvere, nakoľko jej predmetom

je poskytnutie peňažných prostriedkov v prospech spotrebiteľa za odplatu. Zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch vymedzuje striktné náležitosti, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať. Podmienky vzniku a existencie tohto právneho vzťahu ako vzťahu spotrebiteľského okresný súd bližšie neskúmal. Konštatoval však správne, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je nekalá obchodná praktika používaná navrhovateľom, ktorá nevyvolala žiadne právne účinky, na ktorú opodstatnene neprihliadal. Vzhľadom na mylný záver o právnej povahe zmluvy medzi navrhovateľom a odporcom, okresný súd nesprávne vyhodnotil aj otázku premlčania nároku uplatňovaného v konaní navrhovateľom a uznávací prejav odporcu.

K veci krajský súd uvádza, že navrhovateľ v konaní uplatňovaný nárok na zaplatenie dlžnej sumy vyvodzuje zo Zmluvy o úvere a ďalších úverových produktoch, uzavretej dňa 3.6.2008 medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou, t. j. obchodnou spoločnosťou, ktorej predmetom je poskytovanie úverov a pôžičiek z vlastných zdrojov (nebankovým spôsobom) a odporcom, ktorý pri uzatváraní zmluvy zjavne nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom je zmluvou spotrebiteľskou (§ 52 ods. 1 OZ). Uvedený záver vyplýva jednak z označenia zmluvných strán v rámci zmluvy o úvere a ďalších úverových produktoch z 3.6.2008, ako aj z výpisu z obchodného registra právneho predchodcu navrhovateľa. Ak predmetom konania v danom prípade je splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy a uzavretím zmluvy o úvere vznikol spotrebiteľský vzťah, potom právne ustanovenia, ktoré upravujú spotrebiteľské vzťahy treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré na uvedenú zmluvu z 3.6.2008 nadväzujú a dopadajú na jej obsah. Ustanovenia spotrebiteľského práva je potrebné vzťahovať aj na Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku z 19.7.2010. Táto dohoda rovnako ako samotná spotrebiteľská zmluva bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pričom jej obsah je vytvorený predtlačným formulárom, ktorý obsahoval voľný priestor iba na vpísanie osobných údajov dlžníka. Dohoda sama predstavuje zmluvnú modifikáciu práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvného vzťahu založeného samotnou spotrebiteľskou zmluvou. Z tohto dôvodu dohodu nemožno posudzovať samostatne bez ohľadu na existenciu ustanovení upravujúcich spotrebiteľské vzťahy. Je treba brať do úvahy, že spotrebiteľ nemôže byť viazaný zmluvnými dojednaniami, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v jeho neprospech. Povinnosťou okresného súdu bolo ex officio (bez návrhu) skúmať, či dohoda z 19.7.2010 obsahuje alebo neobsahuje dojednanie, ktoré predstavuje neprimerané zvýhodnenie dodávateľa (navrhovateľ) v porovnaní so spotrebiteľom. Okresný súd v dôvodoch napadnutého rozhodnutia síce konštatoval, že dohoda o uznaní dlhu je nekalá obchodná praktika, avšak tento záver primerane nezdôvodnil. Krajský súd poukazuje na to, že dohoda z 19.7.2010 vzhľadom na jej formulárový charakter odporcovi žiadnym spôsobom neumožňovala ovplyvniť jej obsah. Ak by vôľa odporcu smerovala k tomu, že svoj dlh chcel uhradiť v splátkach, záväzok plynúci z úverovej zmluvy musel uznať so všetkými dôsledkami. Pristúpenie na takto koncipovanú dohodu však jeho postavenie voči navrhovateľovi neposilnilo, ale naopak oslabilo. Z obsahu dohody navyše vyplýva, že odporcom neboli vyplnené časti týkajúce sa výšky pravidelnej splátky dlhu. Neboli teda dodržané ani podstatné náležitosti dohody o splátkach, ktoré právny úkon v tejto časti nekonkretizujú. Dohoda o splátkach má vadu spočívajúcu v neurčitosti, ktorá v tejto časti ma za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Odporca podpisom dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, dohodu o splátkach nedosiahol a vo výsledku len jednostranne uznal svoj záväzok voči navrhovateľovi. Namiesto je aj pochybnosť o skutočnej vôli odporcu, pretože z jeho postoja v konaní nemožno vyvodiť, že by mal záujem na dobrovoľnom splnení dlhu bez ohľadu, či dlh bol alebo nebol premlčaný. Je podstatné akým spôsobom právny úkon - dohoda o splátkovom kalendári a uznaní záväzku vznikol. Pokiaľ by bol výsledkom slobodnej vôle odporcu (spotrebiteľa) z dôvodu, že nemal záujem byť evidovaný ako neplatič a mohol sa uchádzať o poskytnutie ďalšieho úveru, potom by nebol daný dôvod pochybovať o platnosti tohto právneho úkonu. Skutkové okolnosti prejednávanej veci však nepotvrdzujú, že vôľa odporcu smerovala k tomuto cieľu. Dohoda o splátkovom kalendári a uznaní záväzku bola podpísaná v mieste bydliska odporcu. Je pravdepodobné, že práve navrhovateľ inicioval uzavretie dohody, ktorú odporcovi zaslal poštou s tým, že mu predložil vopred pripravený formulár, kde okrem dohody o splátkach vložil jednostranný úkon uznania záväzku, čím chcel dosiahnuť založenie plynutia novej premlčacej doby. Odporcovi zmysel a právne následky plynúce z uzavretia Dohody o splátkach a uznaní záväzku dostatočne nevysvetlil. Obdobné prípady postupu navrhovateľa sú odvolaciemu súdu známe z jeho úradnej činnosti, pričom navrhovateľ v prvostupňovom konaní ani v odvolaní opak netvrdil. Postup navrhovateľa nemožno hodnotiť inak ako zneužitie práva, ktorého výkon je v rozpore s dobrými mravmi a nemožno mu poskytnúť právnu ochranu. Odporca podpisom dohody o uzavretí splátkového kalendára o uznaní dlhu z 19.7.2010 nič nezískal. Naopak

z iniciatívy navrhovateľa si svoje postavenie zhoršil. Spotrebiteľské zmluvy pritom nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Predĺženie premlčacej doby odporcom v rámci dohody o uzavretí splátkového kalendára, uznaním záväzku treba považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože nerovnováhu v postavení zmluvných strán vytvára. Neprijateľné zmluvné podmienky sú neplatné, preto na dohodu zmluvných strán z 19.7.2010 nemožno prihliadať a nevyvolal žiadny účinok.

Okresný súd, keď návrh na začatie konania zamietol z dôvodu čiastočného premlčania nároku (8 splátok úveru splatných za obdobie od 3.7.2008 do 01.03.2009), pretože návrh na okresný súd bol doručený dňa 01.03.2012, nesprávne vychádzal zo všeobecnej trojročnej premlčacej doby uvedenej v ustanovení § 101 OZ. Premlčanie posudzoval dôvodne s ohľadom na splatnosť jednotlivých splátok, pretože navrhovateľ nepreukázal, že pre nesplnenie niektorej splátky došlo k „zosplateniu“ celého úveru a predčasnému ukončeniu platnosti úverovej zmluvy ku dňu, ktorý je v rámci platobnej histórie evidovaný pri položke „Zrieknutie sa budúceho poplatku za vedenie účtu“. Uvedené právo navrhovateľ mal možnosť uplatniť (bod 7.3 Obchodných podmienok), pri dodržaní zákonných podmienok vyjadrených v ustanovení § 53 ods. 9 OZ. Nedoložil ale, že právo uplatnil do troch mesiacov od omeškania odporcu so zaplatením splátky, ani že spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva upozornil. Pre posúdenie dôvodnosti námietky premlčania bolo potrebné, aby okresný súd aplikoval ustanovenie § 397 ObZ, podľa ktorého je premlčacia doba 4 roky, ak zákon neustanovuje inak. Zmluvný vzťah medzi odporcom a navrhovateľom bol založený zmluvou z 3.6.2008. Podľa obsahu zmluvy je zrejmé že vznikla dohodou zmluvných strán o jej obsahu, z ktorého vyplýval záväzok právneho predchodcu navrhovateľa poskytnúť v prospech dlžníka finančné plnenie formou úveru a zároveň záväzok dlžníka dohodnutým spôsobom vrátiť plnenie poskytnuté týmto spôsobom v splátkach navýšené o úrok. Uvedený záväzkový vzťah mal znaky zmluvy o úvere v zmysle ustanovenia § 497 a nasl. ObZ.

Zmluva o úvere z hľadiska svojho systematického zaradenia v Obchodnom zákonníku patrí medzi tzv. absolútne obchody (§ 261 ods. 6 písm.d) ObZ). Právny režim úverovej zmluvy spôsobuje, že tento zmluvný typ sa vždy spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníkom, bez ohľadu na to, kto je subjektom zmluvného vzťahu. Tento záver platí aj pre premlčanie práva plynúceho z úverovej zmluvy. Inštitút premlčania Obchodný zákonník upravuje komplexne (§ 387až 408), preto na použitie Občianskeho zákonníka v prípade premlčania práva zo zmluvy o úvere nebola naplnená zákonná podmienka vyjadrená v ustanovení § 1 ods. 2 ObZ (otázku premlčania možno riešiť podľa Obchodného zákonníka). Na tomto závere nemení nič ani skutočnosť, že zmluva o úvere zároveň je aj zmluvou spotrebiteľskou. Z ustanovenia § 54 ods. 1 OZ vyplýva, že zmluvné podmienky, upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ spotrebiteľovi poskytuje zvýšenú ochranu v prípade, ak k odchýleniu od kogentných ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa došlo v rámci zmluvných dojednaní obsiahnutých v spotrebiteľskej zmluve. V predmetnej veci však o takýto prípad nejde, pretože zmluva o úvere neobsahuje osobitné dojednania o premlčacej dobe, ale dĺžka premlčacej doby podľa Obchodného zákonníka bola ex lege stanovená výberom zmluvnej formy (zmluva o úvere), ktorú účastníci uzatvorili. Napokon krajský súd dodáva, že úprava premlčania vo všeobecnosti nie je úpravou, ktorá smeruje k zabezpečeniu ochrany spotrebiteľa, pretože voči obom stranám právneho vzťahu pôsobí rovnako. Pre spotrebiteľa by aplikácia trojročnej premlčacej doby v zmysle Občianskeho zákonníka bola výhodou oproti obchodno-právnej úprave len v prípade, keď by spotrebiteľ vystupoval v postavení dlžníka. Pokiaľ by spotrebiteľ mal postavenie veriteľa, potom by kratšia premlčacia doba pre neho nebola výhodná. Z uvedeného dôvodu krajský súd nepovažoval za správny záver okresného súdu, že právny nárok uplatňovaný navrhovateľom v konaní bol čiastočne premlčaný v trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 OZ. V predmetnej veci na dohodu o splátkovom kalendári a uznaní záväzku z vyššie uvedených dôvodov (neprijateľná zmluvná podmienka) nebolo možné prihliadať. Uznaním záväzku nedošlo k prerušeniu plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatku plynutia novej 10 ročnej premlčacej doby, počnúc dňom uznania záväzku.

Pre posúdenie dôvodnosti vznesenej námietky premlčania bolo relevantné vychádzať z okamihu zročnosti jednotlivých úverových splátok, od ktorého dňa začala plynúť premlčacia doba každej splátky, pretože k predčasnému ukončeniu platnosti zmluvy nedošlo. Zo zmluvy o úvere a ďalších úverových produktoch je zrejmé, že splatnosť prvej splátky bola zmluvnými stranami dohodnutá na 3.7.2008. Od tohto dňa začala plynúť 4 ročná premlčacia doba na uplatnenie práva na súde vo vzťahu k tomuto čiastkovému plneniu. Navrhovateľ na okresný súd doručil návrh na začatie konania dňom 01.03.2012,

t. j. pred uplynutím premlčacej doby, preto nárok na toto čiastkové plnenie premlčaný nie je. Ostatné splátky úveru sa stali zročné po 03.07.2008, preto rovnako nie sú premlčané v 4 ročnej premlčacej dobe. Z uvedeného je zrejmé, že námietka premlčania nebola vznesená dôvodne, pretože navrhovateľ si nárok na súde uplatnil včas. Krajský súd dodáva, že okresný súd nesprávne právne posúdil aj uznávací prejav odporcu, pretože rovnako bolo potrebné vychádzať z ustanovenia § 323 ods. 1 ObZ. Obchodný zákonník v uvedenom ustanovení obsahuje komplexnú úpravu uznania záväzku (§ 323 ods. 1, 2 ObZ), ktorá je použiteľná pre všetky záväzkové vzťahy spadajúce pod režim Obchodného zákonníka. Nebolo nutné zisťovať vedomosť odporcu o premlčaní dlhu, pretože Obchodný zákonník túto podmienku pre platnosť uznania nevyžaduje. Uvedená skutočnosť však nič nemôže zmeniť na tom, že konanie navrhovateľa pri predkladaní dohôd na podpis spotrebiteľom predstavuje výkon práva, ktorý odporuje dobrým mravom, je nekalou praktikou a nemožno mu poskytnúť súdnu ochranu.

Zmluva o úvere uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom predstavuje absolútny obchodný záväzkový vzťah a súčasne je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ktorá pre platnosť vyžaduje písomnú formu aj dodržanie všetkých zákonných náležitostí vyjadrených v ustanovení § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, inak sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Z odôvodnenia rozsudku prvostupňového súdu nevyplýva, že okresný súd uvedené zákonné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere riadne skúmal. Pokiaľ návrh v celom rozsahu (t. j. aj v časti plnenia, ktoré nepovažoval za premlčané) zamietol z dôvodu neprijateľnosti dojednanja zmluvných strán (bod 5.8 Obchodných podmienok) o spôsobe započítania čiastočných platieb odporcu voči pohľadávke navrhovateľa, potom rozhodol predčasne. V prvom rade bolo potrebné, aby si okresný súd ujasnil, či Zmluva o úvere a ďalších úverových produktoch z 03.06.2008 má všetky náležitosti vyžadované osobitnou právnou úpravou (zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch) alebo tieto náležitosti nespĺňa a považuje sa za bezúročnú a bez poplatkov. Až následne sa mohol zaoberať tým, či dohoda o započítaní platieb prijatých od odporcu zhoršuje postavenie spotrebiteľa. Len týmto spôsobom bolo možné dospieť k správne záveru o započítaní čiastkových plnení prijatých od odporcu proti pohľadávke veriteľa a teda aj k tomu, či návrh navrhovateľa bol alebo nebol v tejto časti dôvodný. Krajský súd súhlasí s tým, že v zmluve o úvere z 03.06.2008 (bod 5.8 Obchodných podmienok) dojednaný spôsobom započítania jednotlivých platieb od odporcu „bez ohľadu na aké záväzky bola platba poukázaná“, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech odporcu. Takáto dohoda je neprijateľnou podmienkou spotrebiteľskej zmluvy, pretože ustanovenie § 53 ods. 4 OZ upravuje neuzavretý výpočet príkladov ustanovení, ktoré je potrebné považovať za neprijateľné podmienky spotrebiteľskej zmluvy. Odporca, ktorý mal v zmluve postavenie spotrebiteľa sa dopredu nemohol vzdať svojich práv, ktoré mu priznáva zákon., alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Odvolací súd uvedené dojednanie považuje za neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy aj preto, že bez primeraných dôvodov predlžuje splatenie záväzku odporcu v prípade jeho plnenia.

Na základe vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p., pretože okresný súd vec nesprávne právne posúdil. V konaní po zrušení rozhodnutia je potrebné, aby okresný súd posúdil zmluvu o úvere a ďalších úverových produktoch z hľadiska, či spĺňa všetky náležitosti vyžadované ustanovením § 4 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pretože inak sa s ohľadom § 4 ods.3 veta druhá zákona o spotrebiteľských úveroch považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Okresný súd najmä posúdi, či zmluva o úvere obsahuje údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch. Vyžaduje sa časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, určená dodávateľom na základe vstupných údajov (dátum poskytnutia úveru spotrebiteľovi, splatnosť prvej splátky, frekvencia splátok, výška a počet splátok). Konečná splatnosť spotrebiteľského úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho trvania, a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi resp. dodávateľmi. Je potrebné, aby okresný súd posúdil, či zmluva obsahuje konkrétnu výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Vezme do úvahy, že zmluvné dojednanie podľa bodu 5.8 Obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere a ďalších úverových produktoch z 03.06.2008, je neprijateľnou podmienkou spotrebiteľskej zmluvy. Okresný súd vychádzajúc primerane zo zákonnej analógie ustanovenia § 566 ods. 2 OZ vyhodnotí rozsah a spôsob započítania čiastkových platieb odporcu voči pohľadávke veriteľa rozdelenej na jednotlivé splátky. Započíta čiastočné plnenia poskytnuté odporcom (splátky úveru) voči pohľadávke navrhovateľa najskôr

na istinu úveru a potom na úroky. Následne okresný súd vyhodnotí vykonané dokazovanie a o návrhu rozhodne v súlade so zákonom.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.